

Sygn. akt I C 591/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący - SSO Jolanta Hryciuk

Protokolant - st. sekr. sądowy Agnieszka Biarda

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K. (1)

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o zwolnienie od egzekucji

I. zwalnia od egzekucji samochód - camper marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), w czasie zajęcia egzekucyjnego o tymczasowym numerze rejestracyjnym (...), o numerze VIN (...), zajęty u dłużnika S. M. w dniu 23 kwietnia 2015r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Garwolinie A. K. (1) w sprawie egzekucyjnej Km 28/15 z wniosku wierzyciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.,

II. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz K. K. (1) kwotę 7617 zł (siedem tysięcy sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 591/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 maja 2015r. wniesionym do Sądu Rejonowego w Koszalinie przeciwko (...) Sp. z o.o. w W. powód K. K. (1) wniósł o zwolnienie od egzekucji samochodu- campera marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) (w chwili zajęcia miał założone tablice czasowe (...) nr VIN (...) – zajętego u dłużnika S. M. przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Garwolinie A. K. (1) w dniu 23 kwietnia 2015r. w sprawie egzekucyjnej o sygn. KM 28/15, ujętego w protokole zajęcia pod pozycją nr 3, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, iż z wniosku pozwanego (...) Sp. z o.o. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Garwolinie A. K. (1) w dniu 23 kwietnia 2015r. dokonała zajęcia ruchomości znajdujących się w lokalu i na posesji dłużnika S. M. położonej w miejscowości P., poczta D.. Powód uzyskał telefoniczną informację o zajęciu pojazdu będącego jego własnością i natychmiast pojawił się na posesji dłużnika z dokumentami potwierdzającymi tę okoliczność.

Powód podniósł, iż pojazd stanowi jego własność na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 16 kwietnia 2015r. z K. K. (2) za kwotę 19 700 euro. Oprócz umowy przenoszącej własność powód okazał komornikowi i pozwanemu dokumenty rejestracyjne pojazdu tzw. F. oraz umowę pożyczki lombardowej nr (...) z 20 kwietnia 2015r. zawartej z pożyczkodawcą firmą (...) w K. z zabezpieczeniem rzeczowym na pojeździe marki F. (...) o nr rejestracyjnym (...) nr VIN (...). Mimo przedstawienia dokumentów komornik dokonał zajęcia ruchomości. Pismem z 27 kwietnia 2015r.

poinformował powoda o zajęciu. Pismem z 24 kwietnia 2015r. powód wezwał pozwanego do zwolnienia pojazdu od egzekucji.

Postanowieniem z dnia 21 maja 2015r. Sąd Rejonowy w Koszalinie sprawę przekazał według właściwości Sądowi Okręgowemu w Siedlcach (k.27).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Pozwany podniósł, iż umowa o treści załączonej do pozwu nie została zawarta. Zakwestionował wiarygodność umowy, bowiem z zapisów umowy wynikało, iż samochód miał mieć zepsutą pompę wody, a jedna z osób związanych ze spółką jechała tym pojazdem i był on sprawny. Powód nie przedłożył dowodu potwierdzającego wymianę tej części pomiędzy rzekomym zakupem a datą zajęcia pojazdu. Pozwany wskazał, iż gdyby powód był właścicielem pojazdu, to w związku ze sprowadzeniem pojazdu na polski obszar celny dopełniłby wszystkich formalności, w szczególności uiściłby podatek akcyzowy, zawarłby umowę ubezpieczenia oc, zarejestrowałby pojazd. Ponadto, podniósł, iż powód nie przedłożył dokumentów, które dotyczyłyby czasowego numeru rejestracyjnego (...). Pozwany wskazał też, iż K. K. (1) nie miał pieniędzy, aby za cenę 19 700 euro dokonać zakupu pojazdu i uiścić należności publicznoprawne. Ponadto, skoro pojazd był zabezpieczeniem rzeczowym pożyczki lombardowej, to zdaniem pozwanego jest niezrozumiałe, dlaczego był w posiadaniu S. M., a nie pożyczkodawcy P. S.. Powód nie przedstawił dowodu potwierdzającego spłatę pożyczki, a zatem w świetle umowy nie jest właścicielem samochodu, co oznacza, że nie służy mu legitymacja czynna w sprawie. Pozwany wskazał też, iż na przesłanej przez powoda kopii umowy nie było podpisu powoda, a na załączonej do pozwu, taki podpis jest, co powoduje wątpliwości co do tego, czy umowa pożyczki została rzeczywiście zawarta.

Na rozprawie pełnomocnik powoda popierał powództwo.

Pozwany wnosil o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił, co następuje:

16 kwietnia 2015r. K. K. (1) zawarł z K. K. (3) umowę sprzedaży pojazdu marki F. (...) o nr indentyfikacyjnym (...), rok produkcji 2007, za cenę 19 700 euro (umowa poświadczona notarialnie za zgodność z oryginałem wraz tłumaczeniem k. 46-47, dowód rejestracyjny poświadczony notarialnie za zgodność z oryginałem wraz z tłumaczeniem k.48-54).

W dniu 20 kwietnia 2015r. K. K. (1) zawarł umowę pożyczki lombardowej nr (...) z (...) w kwocie 47 000 zł, której zabezpieczeniem był samochód marki F. (...), nr VIN (...) (umowa k.11).

W dniu 23 kwietnia 2015r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Garwolinie A. K. (1) w toku postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o. w W. przeciwko dłużnikowi S. M. dokonał zajęcia ruchomości m.in. samochodu C.nr rej. (...) (poz. 3 protokołu zajęcia ruchomości k. 13-15). W czasie zajęcia K. K. (1) zgłosił, iż samochód ten stanowi jego własność. W protokole zajęcia ruchomości komornik nie wpisał nr indentyfikacyjnego pojazdu, przy czym w piśmie z 14 sierpnia 2015r. poinformował, iż pojazd zajęty w dniu 23 kwietnia 2015r. F. (...) z 2007r., nr rej. (...) ((...)) posiada VIN o nr (...) (pismo k.93,121).

Pismem z 24 kwietnia 2015r. K. K. (1) wezwał pozwanego (...) Sp. z o.o. w W. do zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji (pismo k.16). W odpowiedzi na to pismo pozwany zażądał uwierzytelnienia przez notariusza dokumentów załączonych do pisma mających potwierdzać własność pojazdu (pismo k.26).

Pismem z 27 kwietnia 2015r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Garwolinie A. K. (1) poinformowała K. K. (1) o zajęciu ruchomości będących we władaniu dłużnika (pismo k.12).

Pismem z 19 maja 2015r. Naczelnik Urzędu Celnego w K. wezwał K. K. (1) do złożenia deklaracji uproszczonej dla podatku akcyzowego od nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu kempingowego marki F. (...) nr (...), rok produkcji 2007, pojemność silnika 2999 cm³ nabytego w dniu 16 kwietnia 2015r. (wezwanie k. 122). 8 lipca 2015r.

wydał postanowienie o wyznaczeniu terminu powodowi do wypowiedzenia się odnośnie materiału dowodowego w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego (postanowienie k.123). Decyzją z dnia 27 lipca 2015r. Naczelnik Urzędu Celnego w K. określił K. K. (1) zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym z tytułu nabycia pojazdu samochodowego typu mieszkalnego marki F. (...) nr identyfikacyjny (...), rok produkcji 2007, pojemność silnika 2999cm³ (decyzja k.84-86).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 841§1 kpc osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Zgodnie z § 3 powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż powód K. K. (1) wniósł pozew o zwolnienie od egzekucji w dniu 15 maja 2015r., natomiast zajęcie pojazdu miało miejsce w dniu 23 kwietnia 2015r., co oznacza iż powód wniósł pozew z zachowaniem ustawowego terminu.

W ocenie Sądu nie ulega też wątpliwości, iż powodowi K. K. (1) przysługuje legitymacja czynna do wniesienia powództwa o zwolnienie od egzekucji. K. K. (1) jest osobą trzecią w rozumieniu art. 841§1 kpc, bowiem nie jest stroną postępowania egzekucyjnego, które toczy się z wniosku pozwanego (...) Sp. z o.o. w W. przeciwko S. M.. O tym, kto jest stroną postępowania egzekucyjnego decyduje bowiem treść tytułu wykonawczego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 października 1995 r., III CZP 143/95, OSNC 1996, nr 2, poz. 24, uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 czerwca 2006 r., III CZP 29/06, OSNC 2007, nr 3, poz. 45 oraz glosa K. Lubińskiego do wyroku SA w Gdańsku z dnia 7 kwietnia 1994 r., I ACr 142/94, PS 1997, nr 1, s. 146 i n.). W doktrynie i orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż osobą trzecią jest każdy podmiot niewymieniony jako strona w tytule wykonawczym, którego prawa zostały naruszone w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tego tytułu.

Sąd ocenił, iż nie jest zasadny zarzut pozwanego, iż powód nie ma legitymacji czynnej do wniesienia powództwa, bowiem nie przedłożył dokumentu potwierdzającego fakt spłaty pożyczki w terminie, a zatem w świetle przedstawionej umowy pożyczki lombardowej nie jest właścicielem samochodu, bowiem pojazd, jako zabezpieczenie rzeczowe pożyczki stał się własnością pożyczkodawcy P. S.. Pozwany zakwestionował ponadto fakt zawarcia umowy, bowiem na przedłożonym pozwanemu egzemplarzu umowy pożyczki nie było podpisu powoda.

Fakt zawarcia umowy pożyczki lombardowej z 20 kwietnia 2015r. nr (...) pomiędzy K. K. (1) i (...) wynika z treści dokumentu z k. 11. W piśmie z 15 lutego 2016r. P. S. wyjaśnił, iż powód dokonał spłaty pożyczki w części, zaś pożyczkodawca wyraził zgodę na zaprzestanie naliczania dalszych kosztów pożyczki. Natomiast przedmiot zabezpieczenia umowy tj. samochód marki F. (...) nr VIN (...) nie został dotychczas przewłaszczony (k.141). Treść tego pisma potwierdza fakt zawarcia umowy, jak również okoliczność, iż właścicielem pojazdu jest nadal K. K. (1). Wskazać należy, iż kodeks cywilny nie zawiera ustawowej regulacji przewłaszczenia na zabezpieczenie. Jest to umowa nienazwana, a strony mają zakres swobody określony w art. 353⁽¹⁾ k.c. co do ukształtowania jej treści zwłaszcza w odniesieniu do sposobu zaspokojenia się wierzyciela i ustalenia warunków, na jakich ma nastąpić przejście własności. Jak wynika z oświadczenia P. S. powód spłaca pożyczkę, a przejście własności pojazdu nie nastąpiło.

W zakresie podpisu na umowie powód zeznał, iż umowa została sporządzona w dwóch egzemplarzach i ten, który pozostał u pożyczkodawcy podpisały obie strony, zaś powód swojego egzemplarza nie podpisał i w takiej formie przesłał pozwanemu, co potwierdza kopia załączona do odpowiedzi na pozew (k. 114). Brak ten uzupełnił później i dlatego kopia umowy podpisanej przez obie strony została załączona do pozwu. Sąd uznał zeznania powoda w tym zakresie za logiczne i wiarygodne.

W konsekwencji powyższego Sąd uznał, iż K. K. (1) przysługuje legitymacja czynna do wniesienia powództwa ekscydencyjnego z art. 841 kpc.

W dalszej kolejności należało ustalić, czy skierowanie egzekucji przez (...) Sp. z o.o. w W. do ruchomości w postaci pojazdu kempingowego marki F. (...) nr VIN (...) narusza prawa powoda. Przyjmuje się, że naruszenie prawa osoby trzeciej może nastąpić wówczas, gdy wierzyciel nie ma uprawnienia, by zaspokoić swą należność z zajętego przedmiotu lub prawa, co zachodzi w sytuacji, kiedy skierowano egzekucję do przedmiotu stanowiącego własność osoby trzeciej.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sądu uznał, iż skierowanie egzekucji do ruchomości w postaci pojazdu kempingowego marki F. (...) nr VIN (...) narusza prawa K. K. (1), bowiem to on jest właścicielem pojazdu. Powód przedstawił poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię umowy sprzedaży pojazdu wraz uwierzytelnionym tłumaczeniem (k.47), dowód rejestracyjny pojazdu wraz z jego uwierzytelnionym tłumaczeniem (k.48-54), fotografie pojazdu z obecnymi numerami rejestracyjnymi i numerem VIN, jak również decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego powoda w związku z nabyciem tego pojazdu. W ocenie Sądu dokumenty te są wiarygodne i potwierdzają, iż powód jest właścicielem zajętego pojazdu.

Pozwany zarzucił, iż umowa sprzedaży z 16 kwietnia 2015r. pomiędzy K. K. (1) i K. K. (2) nie została zawarta, jak również zakwestionował wiarygodność podpisu sprzedającej K. K. (2). Pozwany poza sformułowaniem tych zarzutów nie przedstawił żadnych okoliczności, które w jakimkolwiek stopniu usprawiedliwiałyby te twierdzenia. Pozostają one w sprzeczności z treścią dokumentów przedstawionych przez powoda.

Zgodnie z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie ciężar dowodu, iż zajęty na wniosek pozwanego pojazd stanowi własność powoda, a w konsekwencji skierowanie do tej rzeczy egzekucji narusza prawa powoda spoczywa na powodzie. Jeśli pozwany, tak jak w przedmiotowej sprawie kwestionuje fakt zawarcia umowy, to powód winny był rozważyć, czy zgłoszone dotychczas dowody w sposób wystarczający udowadniają zasadność jego żądań i twierdzeń. W przypadku pewności odnośnie udowodnienia ciężar dowodu przesuwają się na pozwanego. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscpecji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 20 kwietnia 1982 r. I CR 79/82).

W ocenie Sądu nie jest dopuszczalne, aby pozwany jedyne, co musiał uczynić w sprawie, to zaprzeczyć roszczeniu powoda bez podania racjonalnych argumentów i bez powołania się na jakikolwiek dowód. Tak ocenić należy zachowanie pozwanego, którego wnioski dowodowe o przesłuchanie w charakterze świadka K. K. (2) zamieszkującej w Niemczech na okoliczność, czy umowa została zawarta, czy świadek tę umowę podpisał oraz ile wynosiła cena nabycia zmierzały w istocie do uruchomienia długotrwałej, żmudnej i kosztownej procedury sądowej, wzywania świadka z Niemiec przed sąd w Polsce, a w przypadku niemożności stawiennictwa przesłuchanie w drodze pomocy prawnej, pobranie od świadka próbek podpisów i dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego na okoliczność, czy świadek umowę podpisał. Sąd nie ma obowiązku przeprowadzania wszystkich dowodów złożonych przez stronę, zwłaszcza w sytuacji, kiedy okoliczności sprawy są wyjaśnione. W związku z powyższym Sąd oddalił wnioski pozwanego uznając, iż są zgłaszane jedynie dla zwłoki. Podobnie ocenił Sąd zarzut pozwanego, iż umowa nie jest wiarygodna, bowiem według jej zapisów pojazd miał mieć zepsutą pompę wody, a jedna z osób związanych ze spółką jechała tym pojazdem i był on sprawny. Jak wynika z zeznań A. K. (2) samochodem tym jechał drugi członek zarządu spółki J. K. W konsekwencji pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w celu ustalenia stanu technicznego pojazdu, a w szczególności, czy ma on oryginalną, uszkodzoną pompę wody. Powód zeznał, iż istotnie osoba z pozwanej spółki prowadziła przedmiotowy samochód w dniu jego zajęcia przez komornika z miejsca zajęcia od S. M. na parking strzeżony w K. i pojazd ten miał wówczas pompę wody uszkodzoną. Badanie tej okoliczności przez biegłego w przedmiotowej sprawie Sąd uznał za zbędne, gdyż stan techniczny przedmiotowego pojazdu ma drugorzędne znaczenie, istotne jest jedynie to, czyją jest własnością. W tym zakresie pozwany w żaden sposób nie wykazał, iż zajęty samochód może być własnością S. M..

W zakresie innych zarzutów pozwanego K. K. (1) przyznał, iż dobrowolnie nie dopełnił formalności celnych. Wskazał jednocześnie, iż zajmuje się sprowadzaniem z Niemiec do Polski uszkodzonych samochodów, naprawia je w ciągu

kilku dni, a następnie na lawecie są one ponownie wywożone do Niemiec, stąd nie zgłasza tego do urzędu celnego. W konsekwencji zawiadomienia komornika, powodowi określone zostało zobowiązanie podatkowe i to powód jest zobowiązany do jego uiszczenia, jako właściciel pojazdu. Koniecznością naprawy pojazdu wyjaśnił powód fakt, iż przedmiotowy samochód w czasie czynności komornika w dniu 23 kwietnia 2015r. znajdował się u S. M., który miał tę naprawę wykonać. K. K. (1) szczegółowo w zeznaniach opisał przebieg czynności komornika w dniu 23 kwietnia 2015r. na posesji S. M., gdzie przybył wraz z dokumentami potwierdzającymi własność pojazdu. Sąd obdarzył wiarą te zeznania.

W ocenie Sądu wiarygodności twierdzeń powoda i przedstawionych przez niego dokumentów nie może też podważyć podniesiona przez pozwanego okoliczność, iż K. K. (1) nie posiadał środków na nabycie przedmiotowego pojazdu. Po pierwsze, jak wynika z zeznań powoda, na zakup samochodu zaciągnął on pożyczkę u P. S., co potwierdza umowa pożyczki. Po drugie, powód przyznał, iż nie posiada zarejestrowanej działalności gospodarczej, ale zajmuje się handlem samochodami i z tego tytułu osiąga dochody. Z uzyskanej na wniosek pozwanego dokumentacji z Urzędu Skarbowego w K. (koperta k. 137), wynika, iż istotnie ostatnie zeznanie podatkowe powód złożył za 2012r, zaś zaświadczenia o braku obowiązku uiszczania podatku VAT były wydawane powodowi w latach 2007-2009, kiedy to powód prowadził działalność gospodarczą. Dokumenty te Sąd uznał za wiarygodne.

Pozwany podniósł też, iż w sprawie nie jest wyjaśniona kwestia nr rejestracyjnych pojazdu. Pojazd w chwili zajęcia miał założone tablice rejestracyjne nr (...), zaś z dowodu rejestracyjnego wynika, iż nr rejestracyjny to(...)(k.48). Sąd uznał jednak, iż to nie numer rejestracyjny decyduje o tożsamości pojazdu, a nr VIN pojazdu, co do którego nie ma wątpliwości, iż jest jednakowy na umowie sprzedaży i w dowodzie rejestracyjnym, a ponieważ komornik w protokole zajęcia nie opisał precyzyjnie pojazdu, bowiem nie wskazał nr VIN, potwierdził go w piśmie z 14 sierpnia 2015r. stwierdzając wprost, iż „pojazd zajęty w dniu 23 kwietnia 2015r. F. (...) z 2007r., nr rej. (...) ((...)) posiada VIN o nr (...)” – (k.93).

Z zeznań A. K. (2), członka zarządu pozwanej spółki przesłuchanego w charakterze strony wynika, iż dłużnikiem pozwanego jest S. M., a nie K. K. (1). Pozwany wskazał, iż spółka nie chce zwolnić pojazdu od egzekucji, bowiem powód nie przedstawił poświadczonych za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających jego własność, które to stanowisko nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem takie dokumenty znajdują się aktach sprawy.

Mając na uwadze wszystkie wymienione wyżej okoliczności, Sąd uznał, iż powództwo jest zasadne, bowiem zajęty z wniosku pozwanego samochód marki F. (...), o nr VIN (...) stanowi własność K. K. (1), a skierowanie egzekucji do tego przedmiotu narusza prawa powoda, jako właściciela pojazdu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 kpc. Sąd zasądził od pozwanego (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz powoda poniesione przez niego koszty procesu, na które składają się koszty opłaty sądowej w kwocie 4000 zł i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3617 zł ustalone na podstawie §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., nr 461).

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak wyroku.